

Luaithreach Angela

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuirisc faoi leagan Gaeilge den leabhar *Angela's Ashes* atá díreach foilsithe. Sula bhféachann tú ar an tuairisc pléigh na ceisteanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

An bhfuil aon chur amach agat ar an leabhar *Angela's Ashes*?

Ceist 2 Anois féach ar an tuairisc cúpla uair agus déan iarracht an leagan Gaeilge de na focail seo thíos a aimsiú inti. Ansin cuir do chuid freagraí i gcomparáid le cinn an duine in aice leat.

An bhfuil mórán díobh ar eolas agat sula bhféachann tú ar an tuairisc?

1. translation _____
2. inspiration _____
3. benefit _____
4. high-profile _____
5. fame _____
6. on the author's life _____
7. versions _____
8. I adhered to _____
9. with regard to _____

Ceist 3 Anois féach ar an tuairisc arís agus déan iarracht freagraí na gceisteanna seo a aimsiú. Ansin pléigh na freagraí leis an duine in aice leat.

1. Cad a dúirt An tAire Jimmy Deenihan faoin leabhar?
2. Cathain a foilsíodh an leabhar *Angela's Ashes* den chéad uair?
3. An bhfuil sé ar fáil i mórán teangacha eile?
4. Cén áit i Luimneach inar seoladh an leabhar *Luaithreach Angela*?
5. Cén fhad a thóg sé ar Phdraic Breathnach an leabhar a aistriú?
6. Cén áit a mbeidh seoladh eile de *Luaithreach Angela* ar an gcúigiú lá déag den mhí seo chugainn?

Ceist 4 'Seo an scannán *Angela's Ashes* a **bunaíodh** ar leabhar iomráiteach Frank Mc Court...'
'Ba i 1996 a **foilsíodh** an leabhar agus **cuireadh** leaganacha de ar fáil i mbreis is ...'

Cén ghné den ghramadach atá i gceist leis na focail i **gcló dorcha** thuas? Pléigh iad leis an duine in aice leat. Mura bhfuil sibh cinnte cabróidh an teagascóir libh.

Anois críochnaigh na habairtí thíos. Beidh ort an focal idir lúibíní a athrú.

1. _____ go leor de mhuintir an bhaile gan uisce i rith an gheimhridh nuair a phléasc na píopaí. (Fág)
2. _____ an seanhalla agus tógadh ionad pobail nua ina áit. (Leag)
3. _____ bualadh bos mór do na haisteoirí nuair a tháinig siad amach ar an stáitse ag deireadh an dráma. (Tabhair)
4. _____ an chéad duais ar Mháire sa chomórtas scríbhneoireachta don aiste a scríobh sí. (Bronn)
5. _____ inniu go mbeidh fiche post le cruthú nuair a chuirfear comhlacht nua ar bun in iarthar na hÉireann. (Fógair)
6. _____ téarma príosúnachta sé mhí ar an ngadaí. (Gearr)

Ceist 5

Bí ag obair leis an duine in aice leat agus roghnaígh an focal ceart ón bhosca chun na bearnaí a líonadh.

Department of Transport, Tourism and Sport
Roinn _____, Turasóireachta agus _____

Department of Environment, Community and Local Government
_____ Comhshaoil, _____ agus Rialtais Áitiúil

Department of Communications, Energy and Natural Resources
Roinn _____, Fuinnimh agus _____ Nádúrtha

Department of Children and Youth Affairs
Roinn _____ agus _____

Department of Agriculture, Fisheries and Food
Roinn _____, _____ agus Bia

Department of Foreign Affairs and Trade
Roinn _____ agus Trádála

Cumarsáide	Roinn	Gnóthaí Eachtracha
Spóirt	Acmhainní	Iascaigh
Talmhaíochta	Pobal	Gnóthaí Óige
Iompair	Leanaí	

Ceist 6

Pléigh na ceistanna seo leis an duine in aice leat nó le do ghrúpa:

Cé acu ab fhearr leat – scannán a fheiceáil nó leabhar a léamh? Cén fáth?

Is minic a deirtear nach mbíonn scannáin atá bunaithe ar leabhair chomh maith leis na leabhair ar chor ar bith? Cad a cheapann tú faoi seo?

Cén fáth nach léann daoine óga go leor sa lá atá inniu ann, dar leat?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

Tá an plé seo le déanamh sula seinntear an tuairisc.

Ceist 2

Is féidir iarraidh ar na mic léinn triail a bhaint as na focail ar dtús sula bhfeiceann siad an tuairisc agus ansin arís agus an tuairisc ar siúl.

1. translation	<i>aistriúchán</i>
2. inspiration	<i>spreagadh</i>
3. benefit	<i>tairbhe</i>
4. high-profile	<i>iomráiteach</i>
5. fame	<i>cáil</i>
6. on the author's life	<i>ar shaol an údair</i>
7. versions	<i>leaganacha</i>
8. I adhered to	<i>chloígh mé le</i>
9. with regard to	<i>i dtaca le</i>

Ceist 3

1. Dúirt an tAire go raibh súil aige go dtabharfadh an leabhar spreagadh do níos mó daoine an teanga a fhoghlaim agus gur shíl sé go mbainfeadh go leor scoláirí Gaeilge, anseo agus thar lear, tairbhe as.
2. Ba i 1996 a foilsíodh an leabhar
3. Tá sé ar fáil i mbreis is fiche teanga.
4. Seoladh an leabhar i seanscoil Frank McCourt, áit a bhfuil Músaem Frank McCourt lonnaithe anois.
5. Dhá bhliain a thug sé ar an scríbhneoir Padraic Breathnach é a aistriú.
6. Beidh seoladh eile den leagan Gaeilge *Luaithreach Angela* ag ócáid mhór i Nua-Eabhrac ar an chúigiú lá déag den mhí seo chugainn.

Ceist 4

Is é an briathar saor atá i gceist anseo.

1. Fágadh
2. Leagadh
3. Tugadh
4. Bronnadh
5. Fógraíodh
6. Gearradh

Ceist 5

Department of Transport, Tourism and Sport
Roinn **Iompair**, Turasóireachta agus **Spóirt**

Department of Environment, Community and Local Government
Roinn Comhshaoil, **Pobal** agus Rialtais Áitiúil

Department of Communications, Energy and Natural Resources
Roinn **Cumarsáide**, Fuinnimh agus **Acmhainní** Nádúrtha

Department of Children and Youth Affairs
Roinn **Leanaí** agus **Gnóthaí Óige**

Department of Agriculture, Fisheries and Food
Roinn **Talmhaíochta**, **Iascaigh** agus Bia

Department of Foreign Affairs and Trade
Roinn **Gnóthaí Eachtracha** agus Trádála

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin cuid de na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Tá an chéad aistriúchán Gaeilge den leabhar *Angela's Ashes*, is é sin *Luaithreach Angela*, seolta go hoifigiúil ag an Aire Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta, Jimmy Deenihan. Dúirt an tAire go raibh súil aige go dtabharfadh an leabhar spreagadh do níos mó daoine an teanga a fhoghlaim agus gur shíl sé go mbainfeadh go leor scoláirí Gaeilge, anseo agus thar lear, tairbhe as. Is é an scríbhneoir Pádraig Breathnach a d'aistrigh an leabhar.

Caoimhe Ní Chonchoille

Seo an scannán *Angela's Ashes* a bunaíodh ar leabhar iomráiteach Frank McCourt, a tharraing cáil ar chathair Luimnigh agus a chuir síos ar shaol an údair agus ar shaol na cathrach sin ag an am.

Ba i 1996 a foilsíodh an leabhar agus cuireadh leaganacha de ar fáil i mbreis is fiche teanga ó shin. Ach ní raibh leagan Gaeilge ar bith ar fáil go dtí anois.

Is i seanscoil Frank McCourt, áit a bhfuil Músaem Frank McCourt lonnaithe anois a sheol an tAire Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta Jimmy Deenihan 'Luaithreach Angela'. Dúirt sé go raibh cáil ar an leabhar fríd an domhan uileⁱ agus gur maith an rud é go raibh sé ar fáil inár dteanga dhúchaisⁱⁱ anois. Dhá bhliain a thug sé ar an scríbhneoir Pádraig Breathnach é a aistriú.

Padraic Breathnach, Scríbhneoir

"Tá an leagan Gaeilge anois mar ghluais don leabhar i mBéarla agus daoine nach bhfuil mórán Gaeilge acu, níl aon leithscéal acu nach mbeidís in ann an rud a léamh nó píosáí de sa Ghaeilgeⁱⁱⁱ ar aon nós mar féadfaidh siad an leagan Béarla a bheith acu agus chloígh mé chomh cruinn sin i dtaca le struchtúr an ruda".

Caoimhe Ní Chonchoille

Tá an leabhar le fáil sa Siopa^{iv} Leabhar ar Shráid Fhearchair sa phríomhchathair faoi láthair agus tá súil go mbeidh sé i siopaí leabhar eile gan mhoill. Tá cúig bliana déag caite ó seoladh an leabhar *Angela's Ashes* i Nua-Eabhrac den chéad uair. Beidh seoladh eile den leagan Gaeilge *Luaithreach Angela* ag ócáid mhór sa chathair chéanna ar an chúigiú lá déag den mhí seo chugainn. Caoimhe Ní Chonchoille, Nuacht TG4 i Luimneach

---

ⁱ uilig a deirtear

ⁱⁱ dúchais a deirtear

ⁱⁱⁱ sa nGaeilge a deirtear

^{iv} sa tSiopa a deirtear